

Algoritmuselmélet 17. előadás

Katona Gyula Y.
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Számítástudományi Tsz.
I. B. 137/b
kiskat@cs.bme.hu

2002 Május 6.

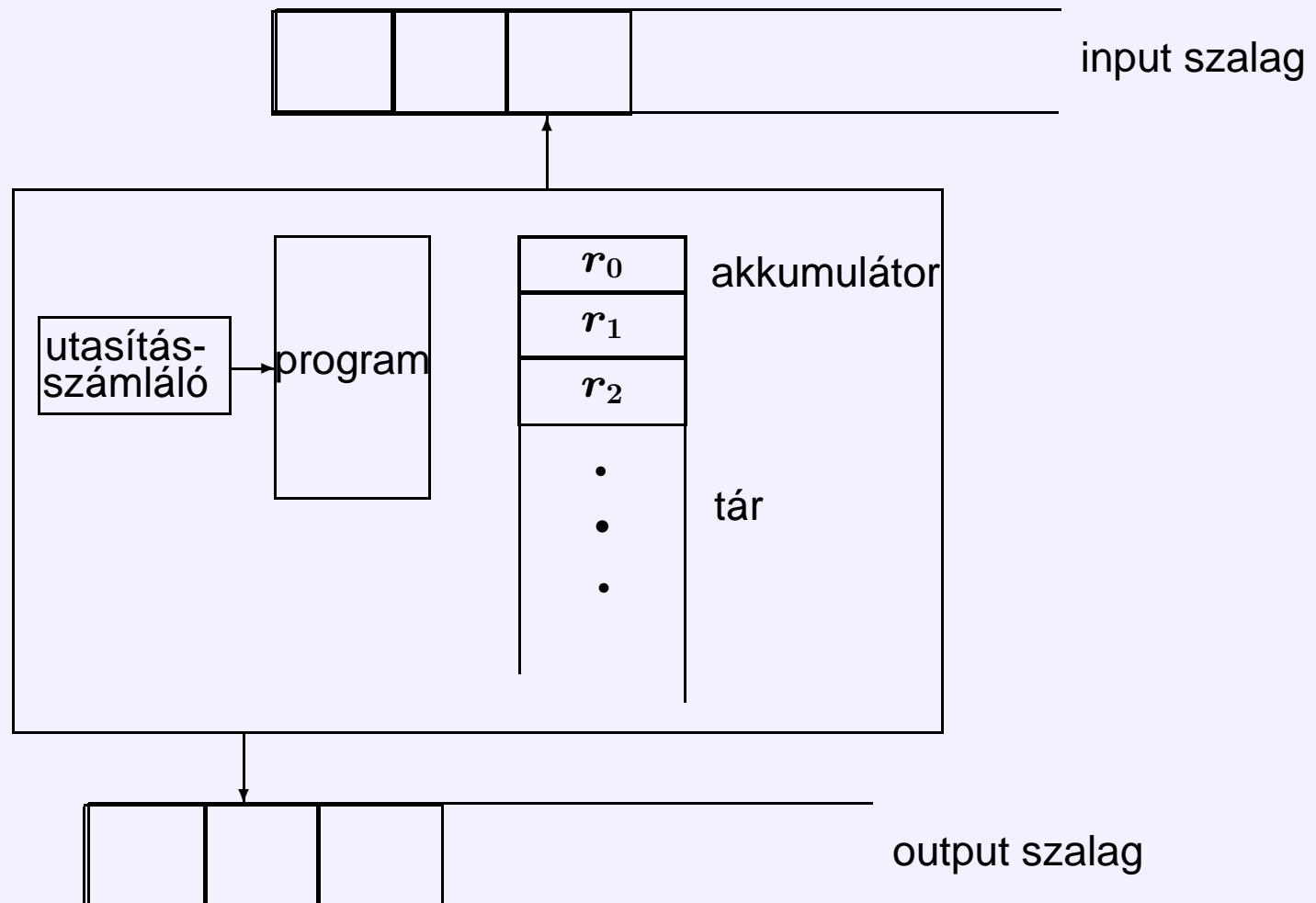
A közvetlen elérésű gép (RAM)

Random Access Machine

A közvetlen elérésű gép (RAM)

Random Access Machine

⇒ Memória minden cellája egy lépésben elérhető.

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op $\implies = i$: az *i* számot jelenti

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op $\implies = i$: az *i* számot jelenti $\implies i$: *i* sorszámú cella tartalma

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op

$\implies = i$: az i számot jelenti

$\implies i$: i sorszámú cella tartalma

$\implies *i$: az i sorszámú cellában levő sorszámú cella tartalma, pl. $r[0] = -4$
és $r[1] = 0 \implies$ a $*1$ operandus jelentése -4

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op

$\implies = i$: az i számot jelenti

$\implies i$: i sorszámú cella tartalma

$\implies *i$: az i sorszámú cellában levő sorszámú cella tartalma, pl. $r[0] = -4$
és $r[1] = 0 \implies$ a $*1$ operandus jelentése -4

Az aritmetikai műveleteknél az első argumentum az akkumulátor, a második az *op*

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op

$\implies = i$: az i számot jelenti

$\implies i$: i sorszámú cella tartalma

$\implies *i$: az i sorszámú cellában levő sorszámú cella tartalma, pl. $r[0] = -4$
és $r[1] = 0 \implies$ a $*1$ operandus jelentése -4

Az aritmetikai műveleteknél az első argumentum az akkumulátor, a második az *op*

\implies eredménye \rightarrow akkumulátor

Utasítások \implies

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

op

$\implies = i$: az i számot jelenti

$\implies i$: i sorszámú cella tartalma

$\implies *i$: az i sorszámú cellában levő sorszámú cella tartalma, pl. $r[0] = -4$
és $r[1] = 0 \implies$ a $*1$ operandus jelentése -4

Az aritmetikai műveleteknél az első argumentum az akkumulátor, a második az *op*

\implies eredménye \rightarrow akkumulátor

Például ha $r[0] = 17$ és $r[1] = 2$, akkor DIV 1 hatására a $8 = \lfloor 17/2 \rfloor$ érték kerül az akkumulátorba.

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

A WRITE kiírja az *op*-ot az output cellába és lép

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

A WRITE kiírja az *op*-ot az output cellába és lép

A STORE *op* \implies akkumulátor tartalma \rightarrow *op*

LOAD fordítva.

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

A WRITE kiírja az *op*-ot az output cellába és lép

A STORE *op* \implies akkumulátor tartalma \rightarrow *op*

LOAD fordítva.

HALT \implies megáll.

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

A WRITE kiírja az *op*-ot az output cellába és lép

A STORE *op* \implies akkumulátor tartalma \rightarrow *op*

LOAD fordítva.

HALT \implies megáll.

JZERO: Ha $r[0] = 0$, akkor ugrik

<i>Aritmetika</i>		<i>Adatmozgatás</i>		<i>Vezérlés</i>	
ADD	<i>op</i>	LOAD	<i>op</i>	JUMP	<i>címke</i>
SUB	<i>op</i>	STORE	<i>op</i>	JGTZ	<i>címke</i>
MULT	<i>op</i>	READ	<i>op</i>	JZERO	<i>címke</i>
DIV	<i>op</i>	WRITE	<i>op</i>	HALT	

A READ beolvassa az input cella tartalmát *op*-ba és lép

A WRITE kiírja az *op*-ot az output cellába és lép

A STORE *op* \implies akkumulátor tartalma \rightarrow *op*

LOAD fordítva.

HALT \implies megáll.

JZERO: Ha $r[0] = 0$, akkor ugrik

JGTZ: Ha $r[0] \geq 0$, akkor ugrik.

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegyű számot szorzunk össze.

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegyű számot szorzunk össze.

\implies Az eredménynek tehát 2^{n+1} jegye lesz. ⚡

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegyű számot szorzunk össze.

\implies Az eredménynek tehát 2^{n+1} jegye lesz. ⚡

Logaritmikus költség: egy utasítás költsége a benne szereplő adatok összhossza. Egy program logaritmikus költsége a végrehajtott utasítások költségeinek az összege.

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegyű számot szorzunk össze.

\implies Az eredménynek tehát 2^{n+1} jegye lesz. ⚡

Logaritmikus költség: egy utasítás költsége a benne szereplő adatok összhossza. Egy program logaritmikus költsége a végrehajtott utasítások költségeinek az összege.

Példa: ADD *1 uniform költsége 1. A logaritmikus költsége viszont

$$\text{hossz}(r[0]) + \text{hossz}(r[1]) + \text{hossz}(r[r[1]]) + \text{hossz}(1),$$

ahol $r[i]$ a belső tár i -edik cellájának a tartalmát jelöli.

Ha nincs MULT és DIV akkor a logaritmikus költség valós költség

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvényt kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegű számot szorzunk össze.

\implies Az eredménynek tehát 2^{n+1} jegye lesz. ⚡

Logaritmikus költség: egy utasítás költsége a benne szereplő adatok összhossza. Egy program logaritmikus költsége a végrehajtott utasítások költségeinek az összege.

Példa: ADD *1 uniform költsége 1. A logaritmikus költsége viszont

$$\text{hossz}(r[0]) + \text{hossz}(r[1]) + \text{hossz}(r[r[1]]) + \text{hossz}(1),$$

ahol $r[i]$ a belső tár i -edik cellájának a tartalmát jelöli.

Ha nincs MULT és DIV akkor a logaritmikus költség valós költség

Legjobb ismert algoritmus $O(n \log n \log \log n)$

Költségszámítás

Uniform költség: végrehajtott utasítások száma

Pl. az $f(n) = 3^{2^n}$ függvény kiszámítható $O(n)$ uniform költséggel:

\implies legyen $x := 3$, majd n -szer iterálva $x := x^2$.

De a k -adik iterációs lépésben két 2^k -jegű számot szorzunk össze.

\implies Az eredménynek tehát 2^{n+1} jegye lesz. ⚡

Logaritmikus költség: egy utasítás költsége a benne szereplő adatok összhossza. Egy program logaritmikus költsége a végrehajtott utasítások költségeinek az összege.

Példa: ADD *1 uniform költsége 1. A logaritmikus költsége viszont

$$\text{hossz}(r[0]) + \text{hossz}(r[1]) + \text{hossz}(r[r[1]]) + \text{hossz}(1),$$

ahol $r[i]$ a belső tár i -edik cellájának a tartalmát jelöli.

Ha nincs MULT és DIV akkor a logaritmikus költség valós költség

Legjobb ismert algoritmus $O(n \log n \log \log n)$

Ha tudjuk, hogy a RAM-program végig $\leq l$ hosszú szavakkal dolgozik $\implies m$ uniform költség $\rightarrow O(lm)$ logaritmikus

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Bizonyítás: (1) M egy k -szalagos Turing-gép.

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Bizonyítás: (1) M egy k -szalagos Turing-gép.
 M bemenete \implies RAM input szalag

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Bizonyítás: (1) M egy k -szalagos Turing-gép.

M bemenete \implies RAM input szalag

A RAM belső tárának első c celláját munkaterületként használjuk $\implies M$ belső állapota, és itt kap helyet az a k cella is, amelyekben a M fejeinek helyzete van

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Bizonyítás: (1) M egy k -szalagos Turing-gép.

M bemenete \implies RAM input szalag

A RAM belső tárának első c celláját munkaterületként használjuk $\implies M$ belső állapota, és itt kap helyet az a k cella is, amelyekben a M fejeinek helyzete van

\implies **összefésülve** az M szalagjainak tartalmát

Szimulációk

Tétel. [Turing-gép \leftrightarrow RAM szimulációk]

(1) Tetszőleges M Turing-gép szimulálható $O(T_M(n) \log T_M(n))$ logaritmikus költségű RAM programmal. A szimuláció uniform költsége $O(T_M(n))$.

(2) Egy $t(n)$ logaritmikus költségű, $MULT$ és DIV utasításokat nem tartalmazó RAM-program szimulálható olyan N Turing-géppel, melynek az időigényére $T_N(n) = O(t^2(n))$ teljesül.

Bizonyítás: (1) M egy k -szalagos Turing-gép.

M bemenete \implies RAM input szalag

A RAM belső tárának első c celláját munkaterületként használjuk $\implies M$ belső állapota, és itt kap helyet az a k cella is, amelyekben a M fejeinek helyzete van

\implies **összefésülve** az M szalagjainak tartalmát

A RAM programja $\implies M$ átmeneteinek leírása \implies megvalósítható **if...then...** utasításokkal (**indirekt címzés**)

uniform költség: $O(T_M(n))$

uniform költség: $O(T_M(n))$

logaritmikus költség: az M szalagjelei és belső állapotai (M -től függő)

konstans hosszúságúak

uniform költség: $O(T_M(n))$

logaritmikus költség: az M szalagjelei és belső állapotai (M -től függő)

konstans hosszúságúak

a fejek helyét leíró mutatók pedig $O(\log T_M(n))$ bittel ábrázolhatók

uniform költség: $O(T_M(n))$

logaritmikus költség: az M szalagjelei és belső állapotai (M -től függő)

konstans hosszúságúak

a fejek helyét leíró mutatók pedig $O(\log T_M(n))$ bittel ábrázolhatók

$\implies O(T_M(n) \log T_M(n))$

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

Belső tár olvasása ✓ írása (végére) ✓

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

Belső tár olvasása ✓ írása (végére) ✓

RAM alaputasítások $\implies N$ állapotcsoportjai \implies ezek között átmenet

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

Belső tár olvasása ✓ írása (végére) ✓

RAM alaputasítások $\implies N$ állapotcsoportjai \implies ezek között átmenet

Lépésszám: az alaputasítások – a MULT és DIV kivételével – megvalósíthatók úgy, hogy N lépésszáma az utasításban szereplő adatok hosszával plusz az első szalag érdemi részének hosszával arányos legyen.

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

Belső tár olvasása ✓ írása (végére) ✓

RAM alaputasítások $\implies N$ állapotcsoportjai \implies ezek között átmenet

Lépésszám: az alaputasítások – a MULT és DIV kivételével – megvalósíthatók úgy, hogy N lépésszáma az utasításban szereplő adatok hosszával plusz az első szalag érdemi részének hosszával arányos legyen.
 \implies egy lépés szimulációjának a költsége $O(t(n))$

(2) A RAM-programot szimuláló N gép szalagjelei $\implies \{0, 1, +, -, \#, \ddot{u}\}$.

A RAM belső tára

Az akkumulátor tartalma

Munkaszalag

A RAM input szalagja

A RAM output szalagja

Első szalag:

##cím₁#adat₁##cím₂#adat₂##cím₃#adat₃##cím₁#új-adat₁##cím₃#új-adat₃##cím₂#új-adat₂

Belső tár olvasása ✓ írása (végére) ✓

RAM alaputasítások $\implies N$ állapotcsoportjai \implies ezek között átmenet

Lépésszám: az alaputasítások – a MULT és DIV kivételével – megvalósíthatók úgy, hogy N lépésszáma az utasításban szereplő adatok hosszával plusz az első szalag érdemi részének hosszával arányos legyen.

\implies egy lépés szimulációjának a költsége $O(t(n))$

összköltség: $t(n)O(t(n)) = O(t^2(n))$

Ha MULT és DIV is van benne: $O(t^3(n))$

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontsunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontsunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Értékeljük az eseteket \implies bizonyos irányokban nem kell továbbmenni.

\implies (korlátozó heurisztika)

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontsunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Értékeljük az eseteket \implies bizonyos irányokban nem kell továbbmenni.

\implies (korlátozó heurisztika)

Pl. sakkállások

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontsunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Értékeljük az eseteket \implies bizonyos irányokban nem kell továbbmenni.

\implies (korlátozó heurisztika)

Pl. sakkállások

Feladat: Keressünk maximális méretű független ponthalmazt egy adott G gráfban.

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Értékeljük az eseteket \implies bizonyos irányokban nem kell továbbmenni.

\implies (korlátozó heurisztika)

Pl. sakkállások

Feladat: Keressünk maximális méretű független ponthalmazt egy adott G gráfban.

NP-teljes

Elágazás és korlátozás

Mit tegyünk ha kiderül, hogy a megoldandó probléma NP-teljes?

Legtöbbször van c^n -es algoritmus, de nem mindegy mekkora c .

Bontsunk esetekre, azt a esetekre, ... \implies fa

Értékeljük az eseteket \implies bizonyos irányokban nem kell továbbmenni.

\implies (korlátozó heurisztika)

Pl. sakkállások

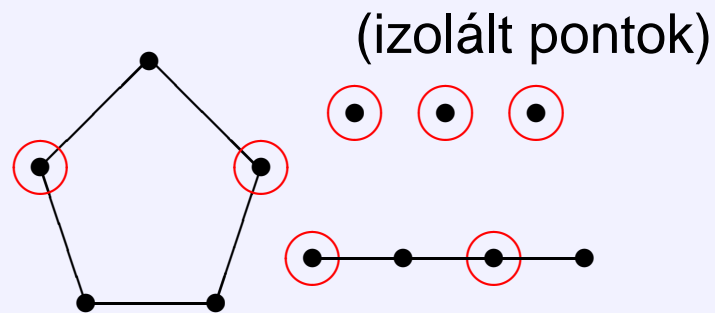
Feladat: Keressünk maximális méretű független ponthalmazt egy adott G gráfban.

NP-teljes

Minden részhalmazt végignézzünk $\implies O(2^n)$ lépés

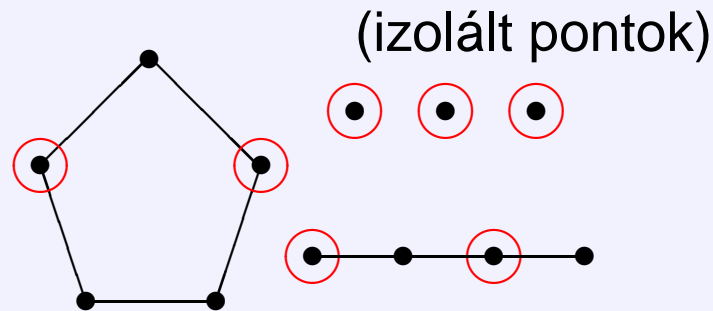
Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

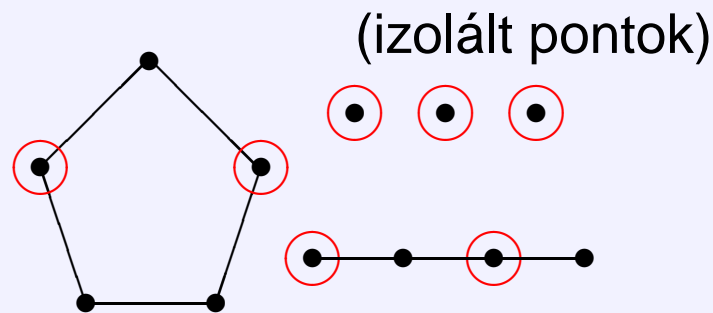

MF(G)

1. Ha G -ben minden pont foka ≤ 2 , akkor MF(G) az előbbi eljárás által adott maximális független halmaz, és a munkát befejeztük.

Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

MF(G)

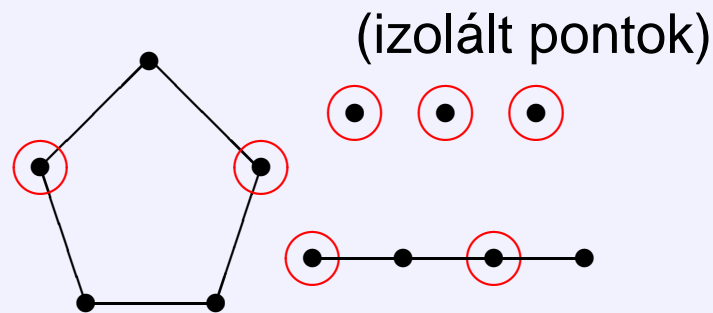
1. Ha G -ben minden pont foka ≤ 2 , akkor MF(G) az előbbi eljárás által adott maximális független halmaz, és a munkát befejeztük.

2. Legyen $x \in G$, $fok(x) \geq 3$.

$$S_1 := \text{MF}(G \setminus \{x\})$$

Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

MF(G)

1. Ha G -ben minden pont foka ≤ 2 , akkor MF(G) az előbbi eljárás által adott maximális független halmaz, és a munkát befejeztük.

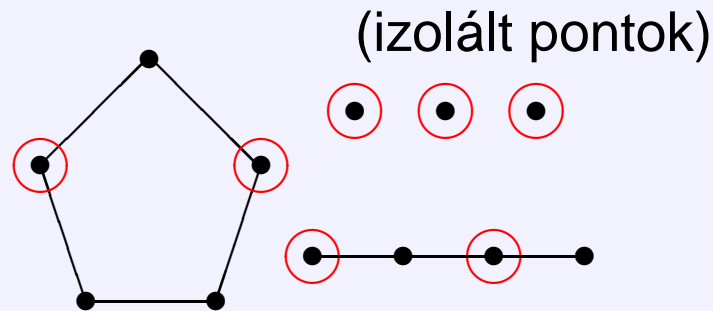
2. Legyen $x \in G$, $fok(x) \geq 3$.

$$S_1 := \text{MF}(G \setminus \{x\})$$

$$S_2 := \{x\} \cup \text{MF}(G \setminus \{x \text{ és szomszédai}\}).$$

Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

MF(G)

1. Ha G -ben minden pont foka ≤ 2 , akkor MF(G) az előbbi eljárás által adott maximális független halmaz, és a munkát befejeztük.

2. Legyen $x \in G$, $fok(x) \geq 3$.

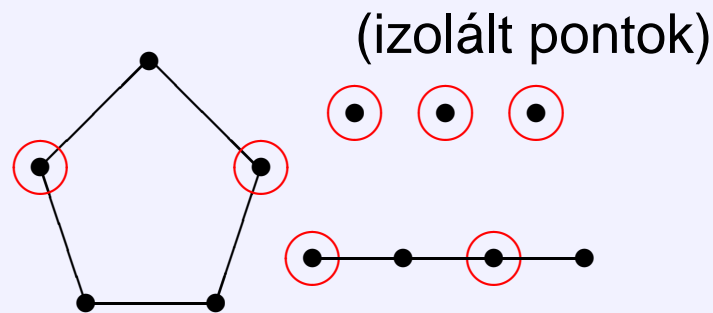
$$S_1 := \text{MF}(G \setminus \{x\})$$

$$S_2 := \{x\} \cup \text{MF}(G \setminus \{x \text{ és szomszédai}\}).$$

3. Legyen S az S_1 és S_2 közül a nagyobb méretű, illetve akármelyik, ha $|S_1| = |S_2|$.

Jobb algoritmus

Észrevétel: Ha G -ben minden pont foka legfeljebb kettő, akkor a feladat lineáris időben megoldható $\implies G$ izolált pontok, utak és körök diszjunkt uniója. \implies komponensenként minden „második” pontot bevesszük a halmazba.

MF(G)

1. Ha G -ben minden pont foka ≤ 2 , akkor MF(G) az előbbi eljárás által adott maximális független halmaz, és a munkát befejeztük.
2. Legyen $x \in G$, $fok(x) \geq 3$.
 $S_1 := \text{MF}(G \setminus \{x\})$
 $S_2 := \{x\} \cup \text{MF}(G \setminus \{x \text{ és szomszédai}\})$.
3. Legyen S az S_1 és S_2 közül a nagyobb méretű, illetve akármelyik, ha $|S_1| = |S_2|$.
4. MF(G) := S .

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$.

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$. \implies

$t(n) \leq t(n-1) + t(n-4)$, ha $n > 4$.

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$. \implies

$t(n) \leq t(n-1) + t(n-4)$, ha $n > 4$.

Indukcióval: $t(n) \leq c\gamma^n$

Legyen $T(n)$ az $\text{MF}(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $\text{MF}(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$. \implies

$t(n) \leq t(n-1) + t(n-4)$, ha $n > 4$.

Indukcióval: $t(n) \leq c\gamma^n$

$n < 5$ -re elég nagy c -vel ✓

Legyen $T(n)$ az $MF(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $MF(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$. \implies

$t(n) \leq t(n-1) + t(n-4)$, ha $n > 4$.

Indukcióval: $t(n) \leq c\gamma^n$

$n < 5$ -re elég nagy c -vel \checkmark

\implies Ezután, ha $n \geq 5$, indukciós feltevésből:

$$\begin{aligned} t(n) &\leq t(n-1) + t(n-4) \leq c\gamma^{n-1} + c\gamma^{n-4} = \\ &= c\gamma^{n-4}(\gamma^3 + 1) = c\gamma^{n-4}\gamma^4 = c\gamma^n. \end{aligned}$$

\checkmark

Legyen $T(n)$ az $MF(G)$ -n ($|V(G)| \leq n$) belüli MF hívások maximális száma, beleértve $MF(G)$ -t magát is.

Tétel. Van olyan c állandó, hogy $T(n) \leq c\gamma^n$, tetszőleges n természetes számra, ahol γ a $\gamma^4 - \gamma^3 - 1 = 0$ egyenlet pozitív gyöke ($\gamma \approx 1,381$).

Bizonyítás: Legyen $t(n) := T(n) + 1$.

$T(n) \leq T(n-1) + T(n-4) + 1$, ha $n > 4$. \implies

$t(n) \leq t(n-1) + t(n-4)$, ha $n > 4$.

Indukcióval: $t(n) \leq c\gamma^n$

$n < 5$ -re elég nagy c -vel \checkmark

\implies Ezután, ha $n \geq 5$, indukciós feltevésből:

$$\begin{aligned} t(n) &\leq t(n-1) + t(n-4) \leq c\gamma^{n-1} + c\gamma^{n-4} = \\ &= c\gamma^{n-4}(\gamma^3 + 1) = c\gamma^{n-4}\gamma^4 = c\gamma^n. \end{aligned}$$

\checkmark

Összköltség: $O(n^d T(n)) = O(n^d \gamma^n) = O(1,381^n)$.

3-színezés keresése

Feladat: Adott G , keressünk egy 3-színezést.

3-színezés keresése

Feladat: Adott G , keressünk egy 3-színezést.

NP-teljes

3-színezés keresése

Feladat: Adott G , keressünk egy 3-színezést.

NP-teljes

Minden lehetséges színezést végignézünk $\implies O(3^n)$ lépés

3-színezés keresése

Feladat: Adott G , keressünk egy 3-színezést.

NP-teljes

Minden lehetséges színezést végignézünk $\implies O(3^n)$ lépés

Ötlet: Bizonyos csúcsokat kiszínezünk pirosra, a többiről polinom időben el tudjuk dönteni, hogy kiszínezhetők-e késsel és sárgával.

3-színezés keresése

Feladat: Adott G , keressünk egy 3-színezést.

NP-teljes

Minden lehetséges színezést végignézünk $\implies O(3^n)$ lépés

Ötlet: Bizonyos csúcsokat kiszínezünk pirosra, a többiről polinom időben el tudjuk dönteni, hogy kiszínezhetők-e kékkel és sárgával.

Összköltség: $O(2^n n^c)$.

Dinamikus programozás

Táblázat kitöltése soronként, rekurziót használva.

Dinamikus programozás

Táblázat kitöltése soronként, rekurziót használva.
Pascal háromszög, Bellman-Ford, Floyd

Dinamikus programozás

Táblázat kitöltése soronként, rekurziót használva.

Pascal háromszög, Bellman-Ford, Floyd

A Hátizsák probléma: Adottak az s_1, \dots, s_m súlyok, a b súlykorlát, a v_1, \dots, v_m értékek és a k értékkorlát. A kérdés, hogy van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$ részhalmaz, melyre teljesül, hogy $\sum_{i \in I} s_i \leq b$ és $\sum_{i \in I} v_i \geq k$.

Dinamikus programozás

Táblázat kitöltése soronként, rekurziót használva.

Pascal háromszög, Bellman-Ford, Floyd

A Hátizsák probléma: Adottak az s_1, \dots, s_m súlyok, a b súlykorlát, a v_1, \dots, v_m értékek és a k értékkorlát. A kérdés, hogy van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$ részhalmaz, melyre teljesül, hogy $\sum_{i \in I} s_i \leq b$ és $\sum_{i \in I} v_i \geq k$.

NP-teljes

Dinamikus programozás

Táblázat kitöltése soronként, rekurziót használva.

Pascal háromszög, Bellman-Ford, Floyd

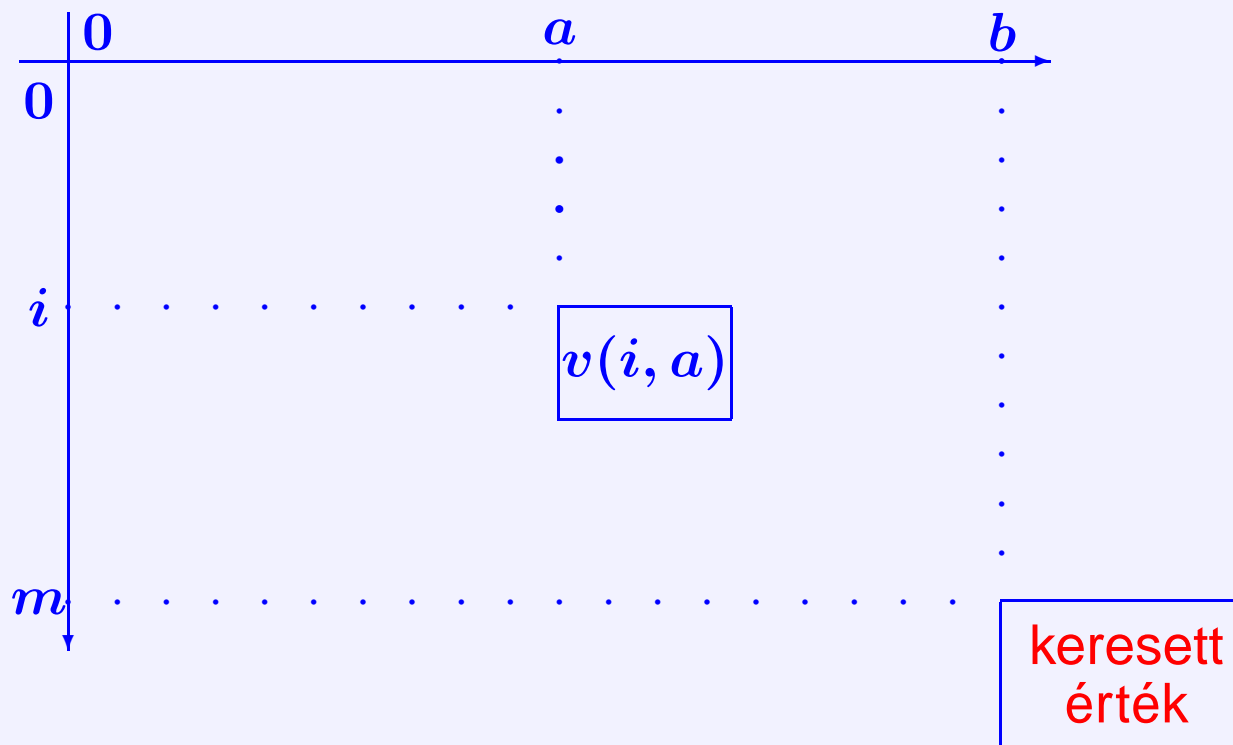
A Hátizsák probléma: Adottak az s_1, \dots, s_m súlyok, a b súlykorlát, a v_1, \dots, v_m értékek és a k értékkorlát. A kérdés, hogy van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$ részhalmaz, melyre teljesül, hogy $\sum_{i \in I} s_i \leq b$ és $\sum_{i \in I} v_i \geq k$.

NP-teljes

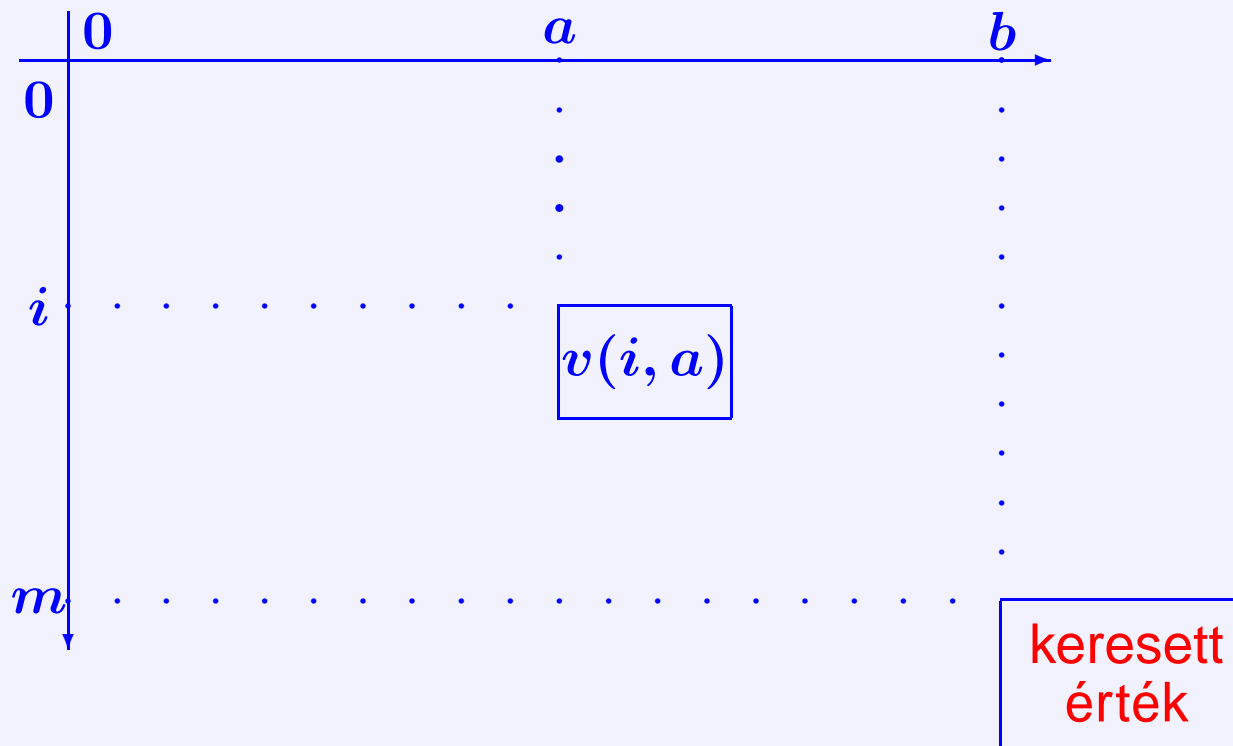
Először kisebb problémára oldjuk meg: $v(i, a)$ a maximális elérhető érték az s_1, \dots, s_i súlyokkal, v_1, \dots, v_i értékekkel és a súlykorláttal megadott feladatra (mivel a maximális értéket keressük, nincs szükség értékkorlátokra).

Először kisebb problémára oldjuk meg: $v(i, a)$ a maximális elérhető érték az s_1, \dots, s_i súlyokkal, v_1, \dots, v_i értékekkel és a súlykorláttal megadott feladatra (mivel a maximális értéket keressük, nincs szükség értékkorlátokra). Ekkor $v(0, a) = v(i, 0) = 0 \forall a, i$ -re

Először kisebb problémára oldjuk meg: $v(i, a)$ a maximális elérhető érték az s_1, \dots, s_i súlyokkal, v_1, \dots, v_i értékekkel és a súlykorláttal megadott feladatra (mivel a maximális értéket keressük, nincs szükség értékkorlátokra).
Ekkor $v(0, a) = v(i, 0) = 0 \forall a, i$ -re
cél $\rightarrow v(m, b)$

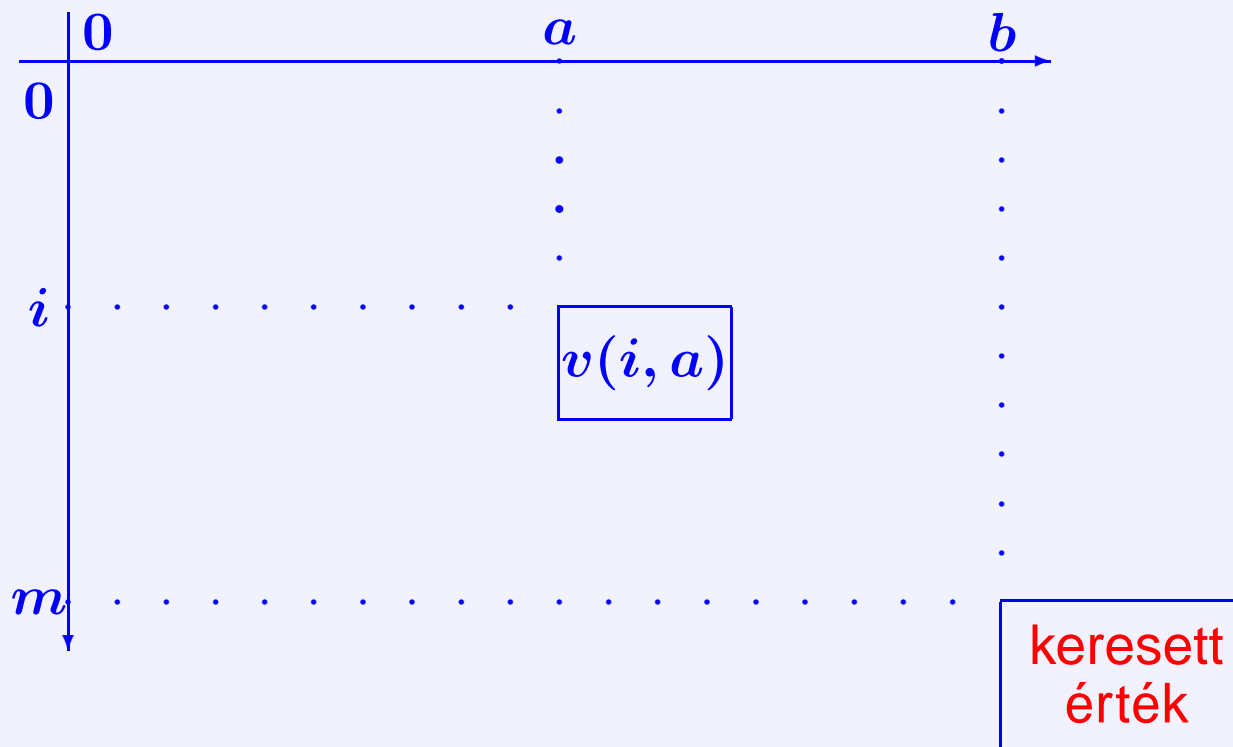

Először kisebb problémára oldjuk meg: $v(i, a)$ a maximális elérhető érték az s_1, \dots, s_i súlyokkal, v_1, \dots, v_i értékekkel és a súlykorláttal megadott feladatra (mivel a maximális értéket keressük, nincs szükség értékhatárokatra).
 Ekkor $v(0, a) = v(i, 0) = 0 \forall a, i$ -re
 cél $\rightarrow v(m, b)$

$$v(i, a) = \max\{v(i - 1, a); v_i + v(i - 1, a - s_i)\}$$

Először kisebb problémára oldjuk meg: $v(i, a)$ a maximális elérhető érték az s_1, \dots, s_i súlyokkal, v_1, \dots, v_i értékekkel és a súlykorláttal megadott feladatra (mivel a maximális értéket keressük, nincs szükség értékhatárokatra).
 Ekkor $v(0, a) = v(i, 0) = 0 \forall a, i$ -re
 cél $\rightarrow v(m, b)$

$$v(i, a) = \max\{v(i - 1, a); v_i + v(i - 1, a - s_i)\}$$

\implies Soronként kitölthető \iff minden érték két felette levőből számolható.

Összköltség: $O(bL)$ nem polinomiális, mert b -től függ, nem $\log b$ -től!

Összköltség: $O(bL)$ nem polinomiális, mert b -től függ, nem $\log b$ -től!

Definíció. A b egész unáris ábrázolása: $0^b := 0 \dots 0$ (összesen b darab 0 egymás után).

Összköltség: $O(bL)$ nem polinomiális, mert b -től függ, nem $\log b$ -től!

Definíció. A b egész **unáris ábrázolása**: $0^b := 0 \dots 0$ (összesen b darab 0 egymás után).

Definíció. Egy feladat egy egész input paramétere **apró**, ha unárisan számítjuk bele az input hosszába.

Összköltség: $O(bL)$ nem polinomiális, mert b -től függ, nem $\log b$ -től!

Definíció. A b egész **unáris ábrázolása:** $0^b := 0 \dots 0$ (összesen b darab 0 egymás után).

Definíció. Egy feladat egy egész input paramétere **apró**, ha unárisan számítjuk bele az input hosszába.

Tétel. A Hátizsák probléma apró súlykorlát esetén megoldható polinom időben.